

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تو ایمن مصرف صحیح
از نگاه اسلام چیست؟

جواد ایروانی - علی جلائیان اکبرنیا

اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم اسلامی رضوی

سرشناسه: بیرونی جواد، علی، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور: قوانین مصرف در اسلام چیست؟ جواد

بیرونی، علی جلالیان کبریا

مشخصات نشر: مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی، انتشارات، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۲۰ س.

فروست: سلسله مباحث اقتصاد در اسلام: روحانی سلامی: ۶

شابک: ۹۷۸ ۶۰۰ ۷۰۴۳ ۰۸ ۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه.

موضوع: مصرف - جنبه‌های مذهبی - اسلام

شماره: اسراف - جنبه‌های مذهبی - اسلام

موضوع: جنبه‌های فقهی

شماره افزوده: جلالیان کبریا، علی، ۱۳۵۰ -

نام: دانشگاه علوم اسلامی رضوی

رقعه: ۱۳۹۳ ق/۹۵/۲۵/۲۵ BP۲۵۰

رده‌بندی: ۲۹۷/۶۲۲

شماره کتابخانه ملی: ۳۲۱۹۶۶

قوانین مصرف در اسلام چیست؟

نویسنده: مهندس اسلام دکتر جواد بیرونی (انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی)

و علی جلالیان کبریا (عضو هیئت علمی دانشکده علوم اسلامی رضوی)

ویراستار: مهدی پیری تبار

طراح جلد: حمید رحمتی

چاپ اول: اسفند ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

مدیر اجرایی پژوهش و ناظر چاپ: علی اصغربار

سرورفهرستی و صفحه‌آرایی: واحد نشر دانشگاه علوم اسلامی رضوی

چاپ و عکاسی: مؤسسه چاپ و انتشارات استان همدان رضوی

مرکز توزیع

مشهد: مهندس خیرم منتظر، انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی

صندوق پستی: ۱۱۹۳ - ۹۱۷۳۵ - تلفن و فاکس: ۵۱۱-۲۲۳۶۸۱۷

www.razavi.ac.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر
۹	پیشگفتار
۱۱	گفتار اول: الگوی مصرف عمومی و اصول آن
۱۱	الف. اصل نیاز
۱۱	یک. مفهوم شناسی نیاز
۱۳	دیدگاه فقیهان
۱۵	دو. سطوح مختلف در تأمین نیازهای مادی
۱۶	۱. اضطرار
۱۶	۲. عسر و حرج (ضیق)
۱۶	۳ و ۴. مسکنت و فقر
۲۱	۵. سطح عمومی (معروف)
۲۱	۶. توسعه و رفاه
۲۲	اسراف
۲۲	سه. سطح مطلوب تأمین نیازها
۲۳	۱. عدم مطلوبیت اکتفا به حداقل

- ۳۰ آثار و پیامدهای تفریط در مصرف
- ۳۰ ۲. رسیدن به حد اسراف و اشراف
- ۳۱ ۳. تعیین سطح مطلوب مصرف و نقش عرف
- ۳۳ ۴. مسئله شان و تحلیل صحیح آن
- ۴۳ ۵. نیازهای معنوی (عبادی)
- ۴۳ ۶. مبنی نیازهای کادب
- ۴۵ ۷. توجه به اولویتهای
- ۴۹ ۸. اصل تقدیر معیشت
- ۵۰ ۹. توجه به نیازمندیهای جسمی و روحی
- ۵۰ ۱۰. تناسب در آمد با هزینهها
- ۵۲ ۱۱. رابط اقتصادی جامعه و عموم مردم
- ۵۳ ۱۲. بیانیه
- ۵۴ ۱۳. نگاه اسلام در مصرف
- ۵۶ ۱۴. معیارهای
- ۵۶ ۱۵. «نیاز» الهی به اموال مادی و کالاهای مصرفی
- ۵۸ ۱۶. شرایط زمان
- ۶۰ ۱۷. گستره اعتدال در مصرف
- ۶۰ ۱۸. میانه روی در خوراک
- ۶۰ ۱۹. میانه روی در وسایل زندگی
- ۶۱ ۲۰. میانه روی در مسکن
- ۶۱ ۲۱. میانه روی در خرید مرکب
- ۶۳ ۲۲. میانه روی در هزینههای ازدواج
- ۶۳ ۲۳. چهار آثار مثبت اعتدال
- ۶۴ ۲۴. آثار اقتصادی
- ۶۴ ۲۵. سلامت جسم و جان
- ۶۵ ۲۶. زمینه سازی برای فعالیت های معنوی
- ۶۵ ۲۷. محبوبیت الهی
- ۶۷ ۲۸. اکتفا به حداقلها در زمان ناداری

۶۸	هـ. اصل الگو ناپذیری از بیگانگان
۷۰	یکت. پیامدها
۷۱	دو. معیار بیگانه بودن کالاهای مصرفی
۷۲	و. اصل الگو ناپذیری از مترقان و مسرفان
۷۴	یکت. پیامدها
۷۶	دو. راهکارها
۸۶	ز. اصل ساده زیستی
۸۶	یکت. مطلوبیت زهد، تحلیل مفهوم و بیان کارآیی آن
۸۷	مطلوبیت فناعت، تحلیل مفهوم و بیان کارآیی آن
۸۹	مطلوبیت قناعت، تحلیل مفهوم و بیان کارآیی آن
۹۰	مطلوبیت سادگی، تحلیل مفهوم و بیان کارآیی آن
۹۰	دو. پیامدها
۹۲	پنج. راهکارهای زیستی
۹۵	شش. مفهوم صلح ساده زیستی
۹۸	ح. همدردی در بیگانگی اقتصادی
۹۹	شکوه ایثار و رابطه آن با سادگی
۱۰۱	ب. اتفاق از مازاد در آمد
۱۰۱	ی. توجه به متغیرها (سن، جسم، احوال و ...)
۱۰۲	یکت. سن و سال
۱۰۳	دو. فصول مختلف، مناطق جغرافیایی، آب و هوا
۱۰۳	سه. داخل و بیرون خانه (حریم خصوصی و عمومی)
۱۰۴	چهار. زمان‌های ویژه
۱۰۵	کت. پرهیز از مصارف ممنوع
۱۰۵	گفتار دوم: الگوهای مصرفی ویژه و اصول آن‌ها
۱۰۷	الف. الگوی مصرف ویژه حاکمان
۱۰۹	ب. الگوی مصرف از اموال عمومی و بیت‌المال
۱۱۱	یکت. نهایت صرفه‌جویی و سخت‌گیری
۱۱۰	دو. مسئولیت استفاده شخصی
۱۱۱	سه. جلوگیری از سوءاستفاده فرزندان و نزدیکان

۱۶ قوانین مصرف صحیح از نگاه اسلام چیست؟

۱۱۲.....چهار پرهیز از بخشش بی حساب بیت المال

۱۱۵.....کتابنامه

۱۱۵.....الف. کتابها

۱۲۰.....ب. مقالات

سخن ناشر

این کتاب یکی از کتابهای ارزشمند و کاربردی است که در صورت
سازگاری با نیازهای و حیاتی و خرد انسانی، سعادت مادی و
معنوی فرد و اجتماع را به ما می‌آورد. اسلام با تأکید بر این
مهم، نقش مهمی را در ارتقای زندگی بشری به نمایش می‌نهد و
با ارائه راهکارهای گوناگون در زمینه‌های اقتصادی و به خصوص
اقتصادی که در آموزه‌های گران‌بها و سنگین جهان شیعه نمود یافته
است، چشم‌اندازهای روشنی را در پیش روی ملت زنده‌گی ساز
خود ترسیم می‌کند.

سبک زندگی در اقتصاد، بخش قابل توجهی از این کتاب به
خود ویژه ساخته است که اصلاح و بازسازی ریشه‌های
نویدبخش رفاه عمومی مطلوب، عزت و سربلندی و استواری
کشور اسلامی و ارتقای سطح فرهنگ عمومی جامعه خواهد
بود.

مرکز پژوهش دانشگاه علوم اسلامی رضوی با هدف
پاسخگویی به سئوالات علمی و برآوردن نیازهای فکری

در حوزه‌های مختلف اسلامی، به نشر پژوهش‌های وابسته، اقدام نموده است. نوشتار حاضر که بخشی از سلسله مباحث «اقتصاد در سبک زندگی اسلامی» است، با این هدف برای استفاده عموم علاقه‌مندان منتشر گردیده است. امید که این اثر، پرسش‌های خوانندگان را درباره کارکرد اقتصاد در سبک زندگی اسلامی پاسخی شایان داده باشد. در پایان، از زحمات و تلاش‌های خالصانه تمامی بزرگوارانی که در نشر این سلسله مباحث کوشیده‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

مرکز پژوهش

دانشگاه علوم اسلامی رضوی